

Η ΑΚΡΙΒΕΙΑ ΩΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Παρατηρήσαμε τελευταία ότι το ζήτημα της ακρίβειας εμφανίζεται διαρκώς στον δημόσιο λόγο. Ο πρωθυπουργός μας ανησυχεί¹, ο υπουργός Ανάπτυξης κύριος Θεοδωρικάκος συμπάσχει² με την κοινωνική κατηγορία των ενοικιαστών, ο βουλευτής της ΝΔ Γιώργος Βλάχος κάνει εσωκομματική κριτική και πάει λέγοντας. Κι από κοντά αριστερά κόμματα και οργανώσεις, κάτι λείψανα του παρελθόντος βλέπε ΓΣΕΕ, ξεμυτίζουν και πάλι καλώντας «γενικές απεργίες» με κεντρικό σύνθημα «η ακρίβεια και τα ενοίκια στο θεό, οι μισθοί στα τάρταρα». Να σας πούμε την αλήθεια, εμείς δεν θυμόμασταν ότι υπάρχει η ΓΣΕΕ κι αν πχ μας ρωτάγατε ποιος είναι ο πρόεδρός της ούτε που θα μπορούσαμε να απαντήσουμε (συγγνώμη κύριε Παναγόπουλε). Για όλους τους παραπάνω, η λεγόμενη ακρίβεια είναι κάτι ανάμεσα σε αντικειμενικό γεγονός που πρέπει να ρυθμιστεί και λάθος που πρέπει να διορθωθεί. Όπως φαντάζεστε, για εμάς δεν είναι τίποτα από τα δύο. Η ακρίβεια δεν αφορά τους πάντες, ούτε και μεταλλάσσει την καθημερινότητα έτσι γενικά κι αφηρημένα. Αφορά πολύ συγκεκριμένα την εργατική τάξη, μιας και τη δική της ζωή διαλύει και ανασυνθέτει με βία. Σαν να λέμε, τα εμπορεύματα ακριβαίνουν χωρίς σταματημό, εμείς δεν μπορούμε να βγάλουμε τον μήνα με τους μισθούς που παίρνουμε (αν παίρνουμε) και τα αφεντικά που πουλάνε τα εμπορεύματα αποσπούν όλο και μεγαλύτερο κέρδος.³ Η άνοδος των τιμών στα τρόφιμα, τα ενοίκια, τις υπηρεσίες είναι κομμάτι της σημερινής καπιταλιστικής στρατηγικής των δυτικών κρατών για την εργασία και είναι μια διαδικασία που παράγει συμπεριφορές, αλλάζει τις κοινωνικές σχέσεις και φτιάχνει μια νέα, πιο σκληρή, ηθική της εργασίας. Και επιπλέον χτίζει μια πολλαπλά χρήσιμη κρατική αφήγηση του είδους «όλοι περνάμε δύσκολα, ας κάνουμε υπομονή».

Τι λέμε, δηλαδή; Πολύ απλά ότι το κανόνισμα που έχει επιτευχθεί τα τελευταία χρόνια, το να τελειώνει ο μισθός πριν τελειώσει ο μήνας, έχει οδηγήσει στην επαναφορά παλιών και δοκιμασμένων καπιταλιστικών μεθόδων όπως είναι η επέκταση του εργασμού χρόνου και η επιδείνωση των συνθηκών ζωής. Γιατί αν δεν σε φτάνουν τα λεφτά, τι κάνεις; Βρίσκεις δεύτερη δουλειά, κάνεις έξτρα μεροκάματα στον λεγόμενο «ελεύθερο χρόνο» σου, ζητάς να δουλέψεις το ρεπό σου, μετακομίζεις σε χειρότερο σπίτι, πηγαίνεις στη δουλειά με τα πόδια για να γλιτώσεις τα έξοδα για τη βενζίνη, αν παίρνεις την κατώτατη σύνταξη συνεχίζεις να δουλεύεις και η λίστα δεν έχει τελειωμό. Γενικά, πάντως, με τον απαραίτητο καταναγκασμό κινητοποιείσαι και δηλώνεις διαρκώς τη διαθεσιμότητά σου για ακόμα περισσότερη εκμετάλλευση. Και κάπως έτσι, γίνονται εφικτά όσα υπό άλλες συνθήκες θα φάνταζαν αδύνατα. Σήμερα, λόγου χάρη, είναι κοινωνικά αποδεκτό να δουλεύεις και μετά τη σύνταξη και μάλιστα ακόμα κι αν ζεις στην πιο πλούσια χώρα του κόσμου:

«Περίπου 1 στους 5 Αμερικανούς (20%) ηλικίας 65 ετών και άνω απασχολείτο το 2023, ποσοστό τετραπλάσιο του αντίστοιχου στα μέσα της δεκαετίας του 1980, το οποίο αντιστοιχεί σε περίπου 11 εκατομμύρια εργαζόμενους. (...) πολλοί Αμερικανοί δεν είναι οικονομικά έτοιμοι να συνταξιοδοτηθούν και απολαμβάνουν αυτό που κάνουν. Αυτοί οι ηλικιωμένοι εργαζόμενοι οραματίζονται εκ νέου την ισορροπία στο χώρο εργασίας και μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, μέσω ευέλικτων ευκαιριών και αυτό είναι το κλειδί για την ικανότητά τους να απολαμβάνουν πιο υγιή, μεγαλύτερης διάρκειας ζωή. (...) Και όταν είσαι χαρούμενος στη δουλειά, είσαι και πιο αποδοτικός. Οι μεγαλύτεροι σε ηλικία εργαζόμενοι είναι πιο πιθανό να κάνουν περισσότερα από ό,τι αναμένεται από αυτούς».⁴

Είδατε; Η ακρίβεια δεν συνεπάγεται μόνο στερήσεις, δημιουργεί και αυξημένες δυνατότητες για τα αφεντικά. Σε περιόδους παγκόσμιας κρίσης, λοιπόν, τα δυτικά κράτη ανακαλύπτουν στις τάξεις των συνταξιούχων μια νέα πηγή πειθαρχημένης εργατικής δύναμης. Καθόλου άσχημα από μεριάς τους. Με αυτά ως δεδομένα, αν σκεφτούμε ότι η κατάσταση που περιγράψαμε παραπάνω αφορά μεγάλο τμήμα της εργατικής τάξης, μπορούμε να καταλάβουμε τι είδους επίθεση έχει εξαπολυθεί σε βάρος μας. Οπότε για να επιστρέψουμε στην εγχώρια πραγματικότητα, μια συζήτηση που περιορίζεται γύρω από τις τιμές της φέτας και του καφέ αποσιωπά όλη αυτή την εξαναγκαστική «κινητοποίηση» η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη τη στιγμή που μιλάμε. Αποσιωπά, για παράδειγμα, ότι ζούμε σε ταξικές κοινωνίες όπου κάποιος που είναι 70 ετών και παίρνει χαμηλή σύνταξη χρειάζεται να δουλεύει γιατί δεν τα βγάζει πέρα και ταυτόχρονα το κράτος (που, λόγω ακρίβειας, τον αναγκάζει να δουλεύει) του παρακρατά το 10% του μισθού γιατί παίρνει σύνταξη (και άρα έχει εισόδημα):

«Το πλεόνασμα των ταμείων προσδιορίζεται πάνω από τα 900 εκ. ευρώ και αποδίδεται στις αυξημένες εισροές από εισφορές λόγω της αύξησης της απασχόλησης, αλλά και στον υψηλό αριθμό των εργαζόμενων συνταξιούχων που αποδίδουν την μη ανταποδοτική εισφορά του 10% της αμοιβής τους από την εργασία».⁵

Όλο αυτό το πράγμα δεν πρέπει να γίνεται αντιληπτό ως «οι κακομοίρηδες φτωχοί γέροι», αλλά ως μια κρατική στρατηγική που προϋποθέτει σχεδιασμό και συντονισμό και η οποία φτιάχνει νέες κατηγοριοποιήσεις, π.χ «εργαζόμενοι συνταξιούχοι», που αξιοποιούνται καπιταλιστικά στο εδώ και το τώρα. Ας τα έχουμε αυτά κατά νου την επόμενη φορά που θα ακούσουμε τις δεξιές κλάψες και τις αριστερές κραυγές «Ενάντια στην ακρίβεια».

1. «Μητσοτάκης στο υπουργικό για τον προϋπολογισμό: απαντά στην ακρίβεια σπηρίζοντας διπλά το εισόδημα», *ertnews.gr*, 25/11/2024.

2. Γιάννης Ανυφαντής, «Στο «κόκκινο» η αντιπαράθεση στη Βουλή για την ακρίβεια», *skai.gr*, 12/12/2024.

3. Βλ. σχετικά, «Πληθωρισμός: η βασική αντίληψη της πολεμικής οικονομίας», *Antifa*, τ. 89, Μάρτης 2024.

4. «Ηλικιωμένοι εργαζόμενοι: οι άνω των 65 ετών εργαζόμενοι είναι οι πιο ευτυχημένοι», *ot.gr*, 14/12/2024.

5. «ΕΦΚΑ: Εργαζόμενοι συνταξιούχοι και αύξηση της απασχόλησης «γεμίζουν» τα ταμεία», *ot.gr*, 14/12/2024.

Ο κύριος Παναγόπουλος δεν ανήκει στην κατηγορία «εργαζόμενος συνταξιούχος», οπότε έχει χρόνο στη διάθεσή του. Στις 20 του περασμένου Νοέμβρη, φόρεσε το μοντέρνο μπουφανάκι του και κατέβηκε στον δρόμο για λίγη επαναστατική γυμναστική με τους κολλητούς του. Άξιοι.

8/11: Έλληνας κάτοικος Ολλανδίας έρχεται στην Αθήνα για να τρέξει στον Μαραθώνιο, ντυμένος τσολιάς. Δυστυχώς του κλέβουν τη βαλίτσα, μαζί με τη φουστανέλα. Προσφέρει αμοιβή 1.500 ευρώ για να του επιστραφεί η στολή, γιατί όπως λέει «ο κόσμος μου κατέρρευσε». Και μετά παραπονιόμαστε για το brain drain.

9/11/2014: Ο Ομπάμα ανακοινώνει ότι ο πόλεμος [στη Συρία] ενάντια στο Ισλαμικό Κράτος θα κρατήσει πολύ καιρό. Μάλλον το λέει γιατί οι ηπα δεν έχουν βρει ακόμα τον τρόπο να εκτυπώνουν τρόφιμα για τους στρατιώτες.

10/11: Η «Επιτροπή Σοφών» (στ' αλήθεια, έτσι τη λένε) που ασχολείται με την βία των ανηλικών καταθέτει τις προτάσεις της. Μεταξύ αυτών είναι και «το ασθενές σήμα διαδικτύου και η αδυναμία πρόσβασης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης εντός και γύρω από κάθε σχολική μονάδα της χώρας». Μα καλά, τόσα χρόνια δεν μας λένε πως μόνο τα αυταρχικά καθεστώτα κλείνουν το ίντερνετ; Κοίτα να δεις κάτι πράγματα. Τελικά τα δεδομένα δεν είναι καθόλου δεδομένα.

12/11: Η «Σύνοδος για το Κλίμα» ετοιμάζεται να ξεκινήσει στο Μπακού του Αζερμπαϊτζάν, αλλά όλοι ξέρουν εκ των προτέρων πως «θα αποβεί άκαρπη». Η Αμερική, η Γαλλία και η Γερμανία δεν σκοπεύουν καν να παρευρεθούν. Θα έλεγε κανείς πως το κλίμα μεταξύ των κρατών δεν είναι και το καλύτερο.

13/11: Ο Κυριάκος Μητσοτάκης απευθύνει έκκληση ώστε η συζήτηση για το κλίμα να διεξαχθεί σε καλύτερο κλίμα. «Χρειαζόμαστε περισσότερους πόρους» καταλήγει. Τελικά όμως η έκκλησή του για ευρωπαϊκά φράγκα δεν βελτιώνει ούτε το κλίμα του πλανήτη ούτε το κλίμα μεταξύ των συνόδων.

13/11: Ο Νίκος Δένδιας ανακοινώνει αναδιαμόρφωση των ένοπλων δυνάμεων της χώρας. Προτείνει το κλείσιμο στρατοπέδων που είναι δυσλειτουργικά, φέρνοντας ως παράδειγμα «στρατόπεδο σε παραμεθόρια περιοχή το οποίο δεν περιλαμβάνει τίποτα άλλο από ένα αρτοποιείο». Το πράγμα παρουσιάζεται ως σκάνδαλο, αποκρύπτοντας πως για χρόνια τα στρατόπεδα λειτουργούσαν και ως οικονομική ανάσα για επαρχιακές πόλεις. Το ότι αυτή η λειτουργία μπαίνει σε δεύτερη μοίρα, δεν φαντάζει και πολύ ευοίωνο. Γιατί μετά ξέρετε ποια λειτουργία των στρατοπέδων απομένει...

14/11: Οι μετεωρολόγοι κηρύσσουν τη χιλιοστή τριήμερη κακοκαιρία για φέτος, η οποία τελικά περνάει με μισή ώρα βροχούλα. Ο μετεωρολόγος Δ. Ζιακόπουλος επιτίθεται στους συναδέλφους του, λέγοντας «θα έρθει ένα πραγματικά ακραίο γεγονός και δεν θα μας πιστεύει κανένας». Βέβαια, κακώς φοβάται, γιατί παραδοσιακά η πίστη ελάχιστα εξαρτάται από την πραγματικότητα.

14/11: Η Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων δημοσιεύει λίστα με μη αδειοδοτημένους ιστότοπους τυχερών παιχνιδιών, οι οποίοι έχουν έδρα το εξωτερικό. Το συμπέρασμα είναι «να τζογάρετε, αλλά όπου σας πούμε εμείς – και κυρίως, όχι στο εξωτερικό». Προφανώς η λύση να μας κλείσουν εντελώς τα δεδομένα συζητήθηκε και απορρίφθηκε.

20/11: Η Δανία φαίνεται πως επιμένει μοναχή στην προσπάθεια να σώσει το κλίμα του πλανήτη. Η ιδέα της είναι να φορολογήσει τις αγελάδες, οι οποίες -σε περίπτωση που δεν το ξέρατε - με τις κλαινιές τους εκπέμπουν μεθάνιο και καταστρέφουν το περιβάλλον.